

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Проректор науково-педагогічної роботи
Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ
01 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ БІЗНЕС ТА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК У ФАРМАЦІЇ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 226 «Фармація, промислова фармація»

Освітньо-професійна програма: «Фармація, промислова фармація»

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Фармація» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол №10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

д.фарм.н., проф. Ліана УНГУРЯН
к.фарм.н., доц. Оксана БЄЛЯЄВА
к.фарм.н., доц. Ірина ВИШНИЦЬКА
ст.викл. Христина ВОЛОЩУК

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

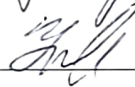
Протокол №1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри _____

Оксана БЄЛЯЄВА

Погоджено із гарантом ОПП _____

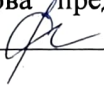

Ліана УНГУРЯН

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ
Протокол №1 від «30» серпня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з фармацевтичних дисциплін ОНМедУ

_____ Наталія ФІЗОР

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ___ від “ ___ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість:	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u>	Вибіркова дисципліна Денна форма навчання Заочна форма навчання
Кредитів: 3,0		
Годин: 90	Спеціальність <u>226 «Фармація, промислова фармація»</u>	Рік підготовки: 3
		Семестри V
Змістових модулів: 2	Спеціалізація <u>226.01 «Фармація»</u>	Лекції (0 год)
		Практичні (денна - 30 год, заочна - 6 год)
		Семінарські (0 год)
		Лабораторні (0 год)
	Рівень вищої освіти <u>другий (магістерський)</u>	Самостійна робота (денна - 60 год, заочна - 84 год)
		Форма підсумкового контролю – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання

Мета: формування знань щодо основних положень з інтелектуальної власності: її сутність, місце і роль у соціально-економічному розвитку держави, охорону і захист; формування у здобувачів вищої освіти практичних навичок щодо економічної оцінки об'єктів інтелектуальної власності.

Завдання:

1. Сприяти формуванню професійно необхідних знань, умінь та навичок відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики
2. Забезпечити теоретичною базою для подальшого вивчення інших фармацевтичних та економічних дисциплін навчального плану
3. Створити базу, яка визначає професійну компетентність та загальну ерудицію фармацевта.
4. Вивчити теоретичні поняття, категорії інтелектуальної власності та інноваційного розвитку
5. Знати системи захисту прав і попередження правопорушень у сфері інтелектуальної власності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

• загальних (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК05. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК06. Здатність працювати в команді.
- ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК15. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності

- **фахових (ФК):**

ФК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах

ФК24. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

Програмні результати навчання для освітньої компоненти (ПРН):

ПРН01. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПРН03. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.

ПРН08. Розробляти і реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фармації, а також дотичні міждисциплінарні проєкти з урахуванням технічних, соціальних, економічних, етичних, правових та екологічних аспектів.

ПРН27. Виконувати професійну діяльність з використанням креативних методів та підходів.

ПРН32. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати та використовувати її у професійній діяльності.

ПРН36. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен:

- знати:

- свої соціальні та громадські права та обов'язки;
- методи реалізації знань у вирішенні практичних питань;
- сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх;
- структуру та особливості професійної діяльності;
- предметну область та розуміти професійну діяльність;
- професійну українську та іноземну мову (переважно англійську) на рівні, що забезпечує ефективну професійну діяльність;
- мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності;
- принципи складання фармацевтичної інформації та створення інформаційної продукції;
- нормативно-правові акти України про функціонування аптечного закладу;
- право інтелектуальної власності;
- законність і повага прав власника;
- система охорони прав інтелектуальної власності в галузі фармації;
- реєстрація лікарських засобів як товарних знаків;
- основні поняття авторського права; авторське право, суміжні права;
- управлінні майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав;
- захист авторського права і суміжних прав;
- основні поняття про різні об'єкти інтелектуальної власності;
- захист прав на об'єкти інтелектуальної власності.

- вміти:

- узагальнювати фармацевтичні дані за характерними ознаками захисту інтелектуальної власності;
- оформляти заявки на авторські свідоцтва;
- оформлювати заявки на патенти на корисні моделі;
- оформлювати заявки на патенти на промислові зразки;
- оформлювати заявки на свідоцтво на знаки для товарів і послуг;
- здійснювати бібліографічний пошук фармацевтичних літературних джерел.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Система інтелектуальної власності

Виникнення, становлення і розвиток поняття інтелектуальної власності. Поняття права інтелектуальної власності. Законодавство України про інтелектуальну власність. Конституція України про право інтелектуальної власності, національна система права інтелектуальної власності в Україні. Актуальні питання розвитку законодавства у сфері права інтелектуальної власності. Формування принципів в патентно-законодавчій базі. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному та соціальному розвитку держави.

Тема 2. Авторське право і суміжні права. Промислова власність

Авторське право. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторських відносин. Особисті немайнові та майнові права автора. Суміжні права. Суб'єкти суміжних прав. Захист авторського права і суміжних прав. Поняття промислової власності. Об'єкти промислової власності. Специфіка ОІВ у фармації та медицині.

Тема 3. Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Роль інформації та документації промислової власності у фармації

Форми інтелектуальної власності. Патенти. Винахід. Корисна модель. Промисловий зразок. Оформлення прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Порядок оформлення та подання заявки на винахід. Склад заявки та опис винаходу. Формула винаходу. Знаки для товарів і послуг. Функції товарного знака. Реєстрація торговельної марки на лікарський засіб. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Правова охорона комерційної таємниці. Види патентної документації. Нові технології до забезпечення доступу до інформації щодо інтелектуальної власності. Міжнародна патентна класифікація. Проведення патентного пошуку. Патентна чистота ОІВ.

Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної діяльності

Загальні положення. Авторські договори. Договори у сфері науково-технічної діяльності. Договори на використання об'єктів промислової власності. Види ліцензій щодо до перерозподіл прав на інтелектуальну власність.

Тема 5. Економіка інтелектуальної власності

Інтелектуальна власність – складова інтелектуального капіталу за економічним змістом. Фактори, що характеризують об'єкти права ІВ за ступенем ринкової орієнтації. Оцінка вартості інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність в господарській діяльності. Механізм комерціалізації інтелектуальної власності.

Тема 6. Стимулювання і заохочення інтелектуальної діяльності

Загальні положення. Державне регулювання і заохочення інтелектуальної діяльності. Пільги для учасників інтелектуальної діяльності.

Тема 7. Захист права інтелектуальної власності

Захист права інтелектуальної власності. Способи і шляхи захисту прав інтелектуальної власності. Економічні способи захисту інтелектуальної власності. Адміністративно-правовий захист права інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист патентних прав. Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності. Про захист прав інтелектуальної власності митними органами України.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1 Денна форма навчання

Назва теми	Усього	Кількість годин				
		У тому числі				
		Лекції	Практичні	Семіна рські	Лабора торні	СРЗ
Тема 1. Система інтелектуальної власності	10	-	2	-	-	8
Тема 2. Авторське право і суміжні	14	-	6	-	-	8

права. Промислова власність						
Тема 3. Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Роль інформації та документації промислової власності у фармації	16	-	6	-	-	10
Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної діяльності	12	-	4	-	-	8
Тема 5. Економіка інтелектуальної власності	12	-	4	-	-	8
Тема 6. Стимулювання і заохочення інтелектуальної діяльності	10	-	2	-	-	8
Тема 7. Захист права інтелектуальної власності	16	-	6	-	-	10
Усього годин:	90	-	30	-	-	60

4.2 Заочна форма навчання

Назва теми	Усього	Кількість годин				
		У тому числі				
		Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	СРЗ
Вхідний контроль. Тема 1. Система інтелектуальної власності	14	-	2	-	-	16
Тема 2. Авторське право і суміжні права. Промислова власність	14	-	2	-	-	10
Тема 3. Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Роль інформації та документації промислової власності у фармації. Залік	14	-	2	-	-	10
Тема 4. Договори у сфері інтелектуальної діяльності	12	-	-	-	-	12
Тема 5. Економіка інтелектуальної власності	12	-	-	-	-	12
Тема 6. Стимулювання і заохочення інтелектуальної діяльності	12	-	-	-	-	12
Тема 7. Захист права інтелектуальної власності	12	-	-	-	-	12
Усього годин:	90	-	6	-	-	84

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені

5.2. Теми практичних занять

5.2.1 Денна форма

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Практичне заняття 1. Система інтелектуальної власності	2

2.	Тема 2. Практичне заняття 2. Авторське право і суміжні права. Промислова власність	2
3.	Тема 2. Практичне заняття 3. Авторське право і суміжні права. Промислова власність	2
4.	Тема 2. Практичне заняття 4. Промислова власність	2
5.	Тема 3. Практичне заняття 5. Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності: винаходи і корисні моделі.	2
6.	Тема 3. Практичне заняття 6 Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності: промислові зразки, знаки для товарів та послуг, інші об'єкти.	2
7.	Тема 3. Практичне заняття 7. Роль інформації та документації промислової власності у фармації	2
8.	Тема 4. Практичне заняття 8. Договори у сфері інтелектуальної діяльності	2
9.	Тема 4. Практичне заняття 9. Договори у сфері інтелектуальної діяльності	2
10.	Тема 5. Практичне заняття 10. Економіка інтелектуальної власності	2
11.	Тема 5. Практичне заняття 11. Економіка інтелектуальної власності	2
12.	Тема 6. Практичне заняття 12 Стимулювання і заохочення інтелектуальної діяльності	2
13.	Тема 7. Практичне заняття 13. Захист права інтелектуальної власності	2
14.	Тема 7. Практичне заняття 14. Захист права інтелектуальної власності	2
15.	Тема 7. Практичне заняття 15. Захист права інтелектуальної власності	2
	Разом	30

5.2.2 Заочна форма

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Вхідний контроль. Тема 1. Практичне заняття 1. Система інтелектуальної власності	2
2.	Тема 2. Практичне заняття 2. Авторське право і суміжні права. Промислова власність	2
3.	Тема 3. Практичне заняття 3. Оформлення прав на об'єкти інтелектуальної власності. Роль інформації та документації промислової власності у фармації. Залік	2
	Разом	6

5.3. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

6.1 Денна форма

№	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1.	Тема 1. Підготовка до практичних занять 1	8
2.	Тема 2. Підготовка до практичних занять 2-4	8
3.	Тема 3. Підготовка до практичних занять 5-7	10
4.	Тема 4. Підготовка до практичних занять 8-9	8
5.	Тема 5. Підготовка до практичних занять 10-11	8
6.	Тема 6. Підготовка до практичних занять 12	8
7.	Тема 7. Підготовка до практичних занять 13-14	10
	Разом	60

6.2. Заочна форма

№	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1.	Тема 1. Підготовка до вхідного контролю, практичних занять 1	16
2.	Тема 2. Підготовка до практичних занять 2	10
3.	Тема 3. Підготовка до практичних занять 3	10
4.	Тема 4. Самостійне вивчення теми	12
5.	Тема 5. Самостійне вивчення теми	12
6.	Тема 6. Самостійне вивчення теми	12
7.	Тема 7. Самостійне вивчення теми	12
	Разом	84

Перелік тем доповідей (виступів) для контролю

1. Виникнення, становлення і розвиток поняття інтелектуальної власності.
2. Поняття права інтелектуальної власності. Законодавство України про інтелектуальну власність.
3. Актуальні питання розвитку законодавства у сфері права інтелектуальної власності. Формування принципів в патентно-законодавчій базі. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному та соціальному розвитку держави.
4. Авторське право. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторських відносин. Особисті немайнові та майнові права автора.
5. Суміжні права. Суб'єкти суміжних прав. Захист авторського права і суміжних прав.
6. Поняття промислової власності. Об'єкти промислової власності.
7. Специфіка ОІВ у фармації та медицині.
8. Форми інтелектуальної власності. Патенти. Винахід. Корисна модель. Промисловий зразок.
9. Знаки для товарів і послуг. Функції товарного знака. Реєстрація торговельної марки на лікарський засіб.
10. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Правова охорона комерційної таємниці.
11. Види патентної документації. Нові технології до забезпечення доступу до інформації щодо інтелектуальної власності.
12. Міжнародна патентна класифікація. Проведення патентного пошуку. Патентна чистота ОІВ.
13. Авторські договори. Договори у сфері науково-технічної діяльності. Договори на використання об'єктів промислової власності.
14. Види ліцензій щодо до перерозподілу прав на інтелектуальну власність.

15. Інтелектуальна власність – складова інтелектуального капіталу за економічним змістом. Фактори, що характеризують об'єкти права ІВ за ступенем ринкової орієнтації.
16. Оцінка вартості інтелектуальної власності.
17. Інтелектуальна власність в господарській діяльності.
18. Механізм комерціалізації інтелектуальної власності.
19. Державне регулювання і заохочення інтелектуальної діяльності. Пільги для учасників інтелектуальної діяльності.
20. Характеристика видів захисту права інтелектуальної власності.
21. Інновації в фармацевтичній сфері.

7. Методи навчання

Практичні заняття: дискусія, диспут, бесіда, обговорення проблемних ситуацій, рольові ігри, вирішення кейсів, підготовка необхідної документації та її заповнення, підготовка доповідей здобувачами.

Самостійна робота: самостійна з методичними розробками, рекомендаціями, вказівками; розв'язання тестів, ситуаційних завдань; робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, нормативно-правовими актами.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних/кейс завдань та заповнення документації, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної задачі
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
 2. Оцінка доповідей з теми заняття:
 - методи: оцінювання якості виконання доповіді здобувача
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка за одне семінарське заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, логічно висловлює й аргументує свої думки з теми заняття
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, добре висловлює й аргументує свої думки з теми заняття
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, висловлює думки з теми заняття з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної/кейс задачі, не висловлює думки з теми заняття.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має

величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «А» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «В» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «А», «В», «С», «D», «Е» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма з освітньої компоненти
- Силабус
- Методичні розробки до семінарських занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні/кейс завдання
- Сценарії рольових ігор (за необхідністю)

Навчально-методична література:

1. Інтелектуальний бізнес та інноваційний розвиток. Навчальний посібник / уклад. Л.М. Унгурян, І.В. Вишницька та ін.; ОНМедУ- Одеса, 2022, 98 с.

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Виникнення, становлення і розвиток поняття інтелектуальної власності.
2. Поняття права інтелектуальної власності. Законодавство України про інтелектуальну власність.
3. Актуальні питання розвитку законодавства у сфері права інтелектуальної власності. Формування принципів в патентно-законодавчій базі. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному та соціальному розвитку держави.
4. Авторське право. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторських відносин. Особисті немайнові та майнові права автора.
5. Суміжні права. Суб'єкти суміжних прав. Захист авторського права і суміжних прав.
6. Поняття промислової власності. Об'єкти промислової власності.
7. Специфіка ОІВ у фармації та медицині.
8. Форми інтелектуальної власності. Патенти. Винахід. Корисна модель. Промисловий зразок.
9. Знаки для товарів і послуг. Функції товарного знака. Реєстрація торговельної марки на лікарський засіб.
10. Правова охорона раціоналізаторських пропозицій. Правова охорона комерційної таємниці.
11. Види патентної документації. Нові технології до забезпечення доступу до інформації щодо інтелектуальної власності.
12. Міжнародна патентна класифікація. Проведення патентного пошуку. Патентна чистота ОІВ.
13. Авторські договори. Договори у сфері науково-технічної діяльності. Договори на використання об'єктів промислової власності.
14. Види ліцензій щодо до перерозподілу прав на інтелектуальну власність.
15. Інтелектуальна власність – складова інтелектуального капіталу за економічним змістом. Фактори, що характеризують об'єкти права ІВ за ступенем ринкової орієнтації.
16. Оцінка вартості інтелектуальної власності.
17. Інтелектуальна власність в господарській діяльності.
18. Механізм комерціалізації інтелектуальної власності.
19. Державне регулювання і заохочення інтелектуальної діяльності. Пільги для учасників інтелектуальної діяльності.
20. Характеристика видів захисту права інтелектуальної власності.
21. Інновації в фармацевтичній сфері.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
2. Дергачова В.В. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / В.В. Дергачова, С.О. Пермінова. К. : НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.
3. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / [Т.Г.Васильців, В.В. Апопій, Р.Л. Лупак, О.О. Ільчук]. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 252 с.
4. Інтелектуальна власність: навчальний посібник / [Вівчар О.І., Вовна І.М., Дишкант М.В., Зайцева-Калаур І.В., Мартинюк В.П., Москалюк Н.Б., Якубівська Ю.Є.]; під ред. В.П. Мартинюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 360 с.

5. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова та доц. А. С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.

6. Посібник для суддів з інтелектуальної власності / Бенедисюк І. М. та ін. Київ : К.І.С., 2018. 424 с.

Додаткова:

1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник.- К.: Знання, 2006.- 431с.

2. Патентознавство: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.Ф. Москаленко, Д.С. Волох, Л.А. Бутко [та ін.]; за ред. Професора В.Ф. Москаленка. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 360с.

3. Семикіна М. В., Пегіна О. М. Інтелектуальний бізнес: Навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей денної та заочної форми навчання. За ред. М. В. Семикіної. Кіровоград: КНТУ, 2015. 141 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Відділення патентно-інформаційних послуг, консультацій та сприяння інноваційній діяльності Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності». URL: <http://iii.ua/uk>

2. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 23 грудня 1993 р. № 3769-ХІІ ВР (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

3. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 р. N 3117-12 ВР (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

4. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 23 грудня 1993 р. № 3771-12 ((зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

5. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 23 грудня 1993 № 3770-12 (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

6. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01 грудня 2022 р. № 2811- IX (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>

7. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (зі змінами) [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

8. НДІ Інтелектуальної власності. URL: <http://ndiiv.org.ua/index.php/ua/>

9. Цивільний кодекс України (зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>